

www.welcomeworkproject.eu

PRAWO DO PRACY W HISZPANII – PRZEWODNIK DLA UCHODźCÓW

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Welcome Work
Resources by Welcome Work
Consortium is licensed under CC BY-
SA 4.0 -
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

| PRAWO DO PRACY W HISZPANII – PRZEWODNIK DLA UCHODźCÓW

Wprowadzenie

Niniejszy przewodnik wyjaśnia, kto może pracować w Hiszpanii, jakie dokumenty są wymagane, jak potwierdzić swoje prawa oraz jakie kroki należy podjąć przed rozpoczęciem pracy. Jest on skierowany do uchodźców, osób objętych ochroną uzupełniającą, osób ubiegających się o azyl oraz wszystkich, którzy niedawno przybyli do Hiszpanii i potrzebują rzetelnych informacji, aby rozpocząć legalną i bezpieczną pracę.

Hiszpania oferuje kilka legalnych ścieżek, które pozwalają osobom uciekającym przed konfliktem, prześladowaniami lub kryzysem wejść na rynek pracy. Wiele form ochrony obejmuje automatyczny dostęp do pracy, a w większości przypadków proces administracyjny jest prosty, gdy tylko zrozumiesz swój status. Jednak zasady różnią się w zależności od tego, czy jesteś uznany za uchodźcę, posiadasz ochronę uzupełniającą, masz ochronę tymczasową lub wyjątkową, czy też nadal czekasz na decyzję w sprawie wniosku o azyl.

Posiadanie odpowiednich dokumentów jest niezbędne. Pracodawcy muszą sprawdzić Twoją tożsamość i potwierdzić, że masz prawo do pracy. Wiedza o tym, która karta lub zaświadczenie ma zastosowanie w Twojej sytuacji, pomoże Ci uniknąć opóźnień, z pewnością siebie przygotować się do ubiegania się o pracę i zapewni Ci legalne zatrudnienie. Niniejszy przewodnik zawiera jasne wyjaśnienia dotyczące każdego etapu, dzięki czemu dokładnie wiesz, czego możesz się spodziewać, rozpoczynając pracę w Hiszpanii.

01

Zrozumienie różnych rodzajów ochrony prawnej w Hiszpanii

| Zrozumienie różnych rodzajów ochrony prawnej w Hiszpanii

Aby legalnie pracować w Hiszpanii, ważne jest, aby zrozumieć, jaki status ochrony posiadasz. Każdy status daje inne prawa, wymaga innych dokumentów i wiąże się z innymi terminami dostępu do rynku pracy. Hiszpania uznaje kilka form ochrony międzynarodowej i krajowej dla osób uciekających przed konfliktami, prześladowaniami lub kryzysami humanitarnymi.

Uznany status uchodźcy

Jeśli władze hiszpańskie przyznają Ci status uchodźcy, otrzymujesz silną ochronę na mocy prawa międzynarodowego oraz pełny dostęp do rynku pracy. Po uznaniu statusu otrzymujesz **tarjeta de identidad de extranjero (TIE)**, która potwierdza Twój status uchodźcy i obejmuje prawo do pracy. Pracodawcy nie muszą ubiegać się o pozwolenie na pracę w Twoim imieniu, a Ty możesz pracować w dowolnej branży, o ile spełniasz wymagania stanowiska. Oficjalne informacje na temat statusu uchodźcy (hiszpańskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych): <https://www.interior.gob.es/opencms/es/inicio/>

Ochrona uzupełniająca

Jeśli nie spełniasz wymogów dotyczących statusu uchodźcy, ale nadal grozi Ci poważna krzywda w Twoim kraju pochodzenia, możesz otrzymać **ochronę uzupełniającą**. Status ten zapewnia również prawo do życia i pracy w Hiszpanii bez konieczności uzyskiwania oddzielnego pozwolenia na pracę. Twoja karta TIE potwierdza Twój status i prawo do pracy. Masz takie same prawa pracownicze jak obywatele Hiszpanii, w tym prawo do rejestracji w systemie ubezpieczeń społecznych i dostępu do usług związanych z zatrudnieniem. Więcej szczegółów na temat ochrony uzupełniającej: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/>

Ochrona tymczasowa lub wyjątkowa

Hiszpania stosuje ochronę tymczasową w odniesieniu do dużych grup osób uciekających przed wojną lub poważnymi sytuacjami kryzysowymi o charakterze humanitarnym. Obejmuje to ochronę uruchamianą na mocy **dyrektywy UE w sprawie ochrony tymczasowej**, którą Hiszpania w pełni wdraża. Osoby objęte ochroną tymczasową otrzymują natychmiastowy dostęp do rynku pracy oraz dokument TIE uprawniający je do pracy. Nie są wymagane żadne dodatkowe zezwolenia ani wnioski pracodawcy.

Oficjalne wytyczne dotyczące ochrony tymczasowej (Ministerstwo Integracji i Migracji): <https://www.inclusion.gob.es/es/proteccioninternacional/proteccion-temporal/index.htm>

Osoby ubiegające się o azyl oczekujące na decyzję

Jeśli złożysz **wniosek** o azyl w Hiszpanii, najpierw otrzymasz **biały dokument** potwierdzający złożenie wniosku (**resguardo blanco**). Przez pierwsze sześć miesięcy trwania procedury azylowej nie masz prawa do podjęcia pracy. Po upływie sześciu miesięcy, jeśli nie otrzymałeś decyzji, możesz otrzymać **czerwoną kartę (tarjeta roja)**, która uprawnia do pracy w trakcie trwania postępowania. Czerwona karta jest ważna przez sześć miesięcy i wymaga przedłużenia. Po jej wydaniu możesz legalnie pracować bez dodatkowego zezwolenia.

Wskazówki dotyczące dokumentów dla osób ubiegających się o azyl (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych):
<https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Podsumowanie

- Status uchodźcy → pełne prawo do pracy
- Ochrona uzupełniająca → pełne prawo do pracy
- Ochrona tymczasowa → automatyczne prawo do pracy
- Osoba ubiegająca się o azyl (pierwsze 6 miesięcy) → brak prawa do pracy
- Osoba ubiegająca się o azyl (po 6 miesiącach z czerwoną kartą) → uprawniona do pracy

Jeśli nie masz pewności, jaki status Cię dotyczy, możesz zapytać w lokalnym **urzędzie ds. cudzoziemców (Oficina de Extranjería)**. Pełna lista urzędów jest dostępna pod adresem: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/oficinas-de-extranjeria/>

| Dokumenty potrzebne do legalnej pracy

Jeśli jesteś uznanym uchodźcą lub korzystasz z ochrony uzupełniającej

Osoby posiadające status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą otrzymują **tarjeta de identidad de extranjero (TIE)**. Karta ta służy zarówno jako zezwolenie na pobyt, jak i zezwolenie na pracę. Zazwyczaj zawiera ona nadrukowany napis, np. „*autoriza a trabajar*”. Nie potrzebujesz żadnych dodatkowych dokumentów ani zezwoleń na pracę, a pracodawcy nie muszą wypełniać dodatkowych procedur imigracyjnych. Możesz pracować w każdym zawodzie, do którego masz kwalifikacje. Więcej informacji na temat karty TIE dla osób objętych ochroną: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Jeśli korzystasz z ochrony tymczasowej lub wyjątkowej

Osoby objęte ochroną tymczasową (w tym osoby chronione na mocy środków unijnych) otrzymują kartę **TIE, która obejmuje natychmiastowe zezwolenie na pracę**. Karta ta jednoznacznie potwierdza zarówno legalny pobyt, jak i prawo do pracy.

Nie musisz składać oddzielnego wniosku o pozwolenie na pracę, a Twój pracodawca nie musi o nie wnioskować.

Oficjalne wytyczne dotyczące dokumentów związanych z ochroną tymczasową:

<https://www.inclusion.gob.es/es/proteccioninternacional/proteccion-temporal/index.htm>

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl

Osoby ubiegające się o azyl otrzymują różne dokumenty w zależności od etapu procedury azylowej:

- **Biały dokument wniosku o azyl (resguardo blanco):**
Potwierdza on złożenie wniosku o azyl, ale nie uprawnia do podjęcia pracy. Służy wyłącznie do identyfikacji i legalnego pobytu.
- **Czerwona karta (tarjeta roja):**
Po upływie sześciu miesięcy bez wydania decyzji możesz otrzymać tę kartę. Posiadanie czerwonej karty uprawnia do podjęcia pracy. Karta zawiera Twoje zdjęcie, dane osobowe oraz wyraźne oświadczenie potwierdzające zezwolenie na pracę. Zazwyczaj jest ważna przez sześć miesięcy i wymaga przedłużenia.

Pracodawcy muszą sprawdzić datę ważności Twojej czerwonej karty. Jeśli zbliża się ona do końca, powinieneś wcześniej rozpocząć proces przedłużenia.

Więcej informacji na temat dokumentów azylowych: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Ogólne wymagania dotyczące identyfikacji

We wszystkich sytuacjach należy również przedstawić dowód tożsamości. Może to być:

- paszport
- krajowy dokument tożsamości (jeśli jest akceptowany)
- dokument podróży
- karta TIE lub czerwona karta

Pracodawcy muszą zweryfikować Twoją tożsamość i upewnić się, że zgodnie z hiszpańskim prawem masz prawo do pracy. Brak ważnego dokumentu tożsamości lub aktualnej karty pobytu może opóźnić proces zatrudnienia.

Numer ubezpieczenia społecznego (Número de la Seguridad Social)

Aby legalnie podjąć pracę, każdy musi posiadać **hiszpański numer ubezpieczenia społecznego**, który pracodawca wykorzystuje do zarejestrowania pracownika. Jeśli jeszcze nie posiadasz takiego numeru, możesz złożyć wniosek o jego nadanie w urzędzie ubezpieczeń społecznych lub przez Internet. Wiele osób otrzymuje go jeszcze tego samego dnia. Informacje dotyczące ubiegania się o numer ubezpieczenia społecznego: <https://www.seg-social.es/wps/portal/wss/internet/Trabajadores/AltasAfiliacionCotizacionTrabajadores/28768>

| Jak sprawdzić, czy masz prawo do pracy

Wiele osób nie ma pewności, czy posiadane dokumenty uprawniają je już do wejścia na rynek pracy. Przepisy obowiązujące w Hiszpanii zależą od rodzaju posiadanej ochrony, wydanych dokumentów oraz czasu trwania procedury azylowej. Poniższe kroki wyjaśniają, jak sprawdzić swoją sytuację.

Sprawdź swoją kartę TIE (tarjeta de identidad de extranjerio)

Jeśli posiadasz kartę TIE, na samej karcie znajdziesz informację, czy masz prawo do pracy. Poszukaj napisu „*autoriza a trabajar*” lub podobnego sformułowania potwierdzającego zezwolenie na pracę.

Dotyczy to następujących grup:

- uznanych uchodźców
- osoby objęte ochroną uzupełniającą
- osoby objęte ochroną tymczasową lub wyjątkową

Jeśli Twoja karta TIE zawiera zezwolenie na pracę, możesz legalnie pracować bez dodatkowych zezwoleń. Jeśli sformułowanie jest niejasne lub karta jest uszkodzona, możesz poprosić **Oficina de Extranjería** o potwierdzenie. Oficjalne wytyczne dotyczące karty TIE: https://www.policia.es/es/extranjeria_tie.php

Sprawdź, czy masz ochronę tymczasową

Osoby objęte ochroną tymczasową otrzymują kartę TIE, która obejmuje automatyczne zezwolenie na pracę. Jeśli jesteś objęty unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony tymczasowej, dokument ten powinien to wyraźnie wskazywać. Jeśli nie masz pewności, możesz sprawdzić informacje Ministerstwa Integracji i Migracji tutaj: <https://www.inclusion.gob.es/es/proteccioninternacional/proteccion-temporal/index.htm>

Sprawdź swoje dokumenty azylowe

Osoby ubiegające się o azyl mają różne prawa w zależności od etapu postępowania:

- **Biały dokument azylowy (resguardo blanco):**
Nie uprawnia do pracy.
- **Czerwona karta (tarjeta roja):**
Daje prawo do pracy. Karta zawiera datę ważności i musi być odnawiana co sześć miesięcy w trakcie trwania postępowania.

Jeśli nie masz pewności, kiedy powinieneś otrzymać czerwoną kartę, odlicz **sześć miesięcy od daty złożenia wniosku o azyl**. Po upływie tego okresu możesz kwalifikować się do uzyskania zezwolenia na pracę. Szczegółowe informacje na temat

dokumentów azylowych i terminów:
<https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Sprawdź ważność swoich dokumentów

Twoje prawo do pracy jest ważne tylko wtedy, gdy Twoja karta TIE lub czerwona karta jest ważna. Jeśli Twój dokument stracił ważność, Twoje zezwolenie na pracę zostanie zawieszone do czasu odnowienia. Rozpocznij procedurę odnowienia z wyprzedzeniem, ponieważ terminy na pobranie odcisków palców lub odbiór karty mogą trwać kilka tygodni.

Odwiedź lokalny Urząd ds. Cudzoziemców

Jeśli nie możesz samodzielnie potwierdzić swojego statusu, możesz odwiedzić lub skontaktować się z najbliższym **Urzędem ds. Cudzoziemców**. Urzędnicy mogą sprawdzić Twoje akta, wyjaśnić, czy masz prawo do pracy, oraz udzielić wskazówek dotyczących przedłużenia dokumentów. Lista wszystkich urzędów ds. cudzoziemców: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/oficinas-de-extranjeria/>

Poproś zaufaną organizację o sprawdzenie Twoich dokumentów

Kilka organizacji może pomóc Ci zrozumieć Twoje prawa, w tym UNHCR Hiszpania, CEAR, Hiszpański Czerwony Krzyż oraz lokalne organizacje wspierające migrantów. Informacje UNHCR Hiszpania: <https://help.unhcr.org/spain/en/>

| Co muszą zrobić pracodawcy w Hiszpanii

Kiedy pracodawca zatrudnia osobę posiadającą status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, ochronę tymczasową lub prawo do pracy jako osoba ubiegająca się o azyl, proces ten jest prosty. Jednak zgodnie z hiszpańskim prawem pracodawcy mają określone obowiązki. Zrozumienie tego, co muszą zrobić, może pomóc uniknąć nieporozumień podczas rekrutacji.

Jeśli posiadasz status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Pracodawcy nie muszą ubiegać się o oddzielne zezwolenie na pracę. Twój TIE już potwierdza Twoje prawo do pracy.

Muszą:

- sprawdzić Twoją tożsamość oraz ważny numer TIE
- wystawić zgodną z prawem umowę o pracę
- zarejestrować Cię w **systemie ubezpieczeń społecznych** przed rozpoczęciem pracy
- przestrzegać hiszpańskiego prawa pracy, w tym przepisów dotyczących płacy minimalnej, godzin pracy oraz zasad BHP

Wskazówki dotyczące praw pracowniczych w Hiszpanii (Ministerstwo Pracy):

<https://www.mites.gob.es/>

Jeśli korzystasz z ochrony tymczasowej lub wyjątkowej

Twoja tymczasowa ochrona TIE obejmuje automatyczne zezwolenie na pracę. Pracodawcy muszą jedynie przestrzegać standardowych procedur zatrudniania, takich samych jak w przypadku pracowników hiszpańskich.

Muszą oni:

- zweryfikować Twój numer TIE
- zarejestrować Twoją umowę w ramach zwykłego systemu ubezpieczeń społecznych
- zapewnić zgodność wszystkich warunków z hiszpańskimi przepisami prawa pracy

Nie są wymagane żadne dodatkowe zezwolenia imigracyjne.

Informacje na temat ochrony tymczasowej:

<https://www.inclusion.gob.es/es/proteccioninternacional/proteccion-temporal/index.htm>

Jeśli jesteś osobą ubiegającą się o azyl posiadającą czerwoną kartę

Jeśli posiadasz **czerwoną kartę**, pracodawcy muszą:

- sprawdzić, czy czerwona karta jest ważna i zawiera sekcję dotyczącą zezwolenia na pracę
- zachować kopię karty do swoich akt
- zarejestrować Twoje zatrudnienie w urzędzie ubezpieczeń społecznych

Nie muszą ubiegać się o pozwolenie na pracę.

Jeśli termin ważności Twojej czerwonej karty wkrótce upłynie, pracodawca może poprosić Cię o przedstawienie dowodu, że złożyłeś wniosek o przedłużenie.

Więcej informacji na temat dokumentów azylowych:

<https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Jeśli nadal jesteś w pierwszych sześciu miesiącach procesu azylowego

Jeśli posiadasz jedynie **biały dokument wniosku o azyl**, pracodawcy nie mogą Cię legalnie zatrudnić. Dopiero po upływie sześciu miesięcy, po otrzymaniu czerwonej karty, możesz podjąć pracę.

Rejestracja zatrudnienia i ubezpieczenie społeczne

Wszyscy pracodawcy w Hiszpanii muszą zarejestrować pracowników w **systemie ubezpieczeń społecznych (Seguridad Social)** przed rozpoczęciem pracy. Daje to:

- dostęp do opieki zdrowotnej
- ochronę w razie wypadków przy pracy
- składki emerytalne
- prawa w zakresie bezrobocia

Informacje na temat rejestracji w systemie ubezpieczeń społecznych:

<https://www.seg-social.es/>

Przestrzeganie praw pracowniczych

Pracodawcy muszą przestrzegać hiszpańskiego prawa pracy w odniesieniu do wszystkich pracowników, w tym osób objętych ochroną. Obejmuje to:

- pisemną umowę
- wypłatę wynagrodzenia w wysokości co najmniej ustawowej płacy minimalnej
- prawa do urlopu
- regulowane godziny pracy
- bezpieczne warunki pracy
- dostęp do procedur składania skarg

Inspektorat Pracy udostępnia wytyczne, w tym w kilku językach:

<https://www.mites.gob.es/itss/index.html>

Informacje z projektu Construction Workers zawierają dane na temat warunków pracy w całej Europie, w tym w Hiszpanii:

<https://www.constructionworkers.eu/en/es/check-wages-and-working-conditions/spain>

Związki zawodowe w Hiszpanii zapewniają bezpośrednie doradztwo i wsparcie informacyjne. Najbardziej reprezentatywne dla sektora budowlanego są:

1. UGT-FICA

Strona internetowa: <https://www.ugt.es/ugt-fica>

Telefon: 915 89 73 50

2. CCOO Hábitat

Strona internetowa: <https://habitat.ccoo.es/>

Telefon: 915 368 796

Jeśli pracodawca nie jest pewien, jak wygląda procedura

Niektórzy pracodawcy mogą nie znać zasad zatrudniania osób objętych ochroną. Można ich skierować do:

- lokalne urzędy pracy (SEPE)
- Ministerstwo Integracji i Migracji
- Ministerstwo Pracy
- zaufane organizacje pozarządowe, takie jak CEAR lub Hiszpański Czerwony Krzyż

Organizacje te mogą potwierdzić Twoje prawa i wyjaśnić pracodawcom proces zatrudnienia.

02

**Przewodnik
krok po kroku,
jak rozpocząć
pracę w
Hiszpanii**

Rozpoczęcie pracy w Hiszpanii jest zazwyczaj proste, gdy zrozumiesz swoje dokumenty i obowiązki pracodawcy. Poniższe kroki wyjaśniają, co należy zrobić przed złożeniem podania o pracę i przed rozpoczęciem zatrudnienia.

Krok 1 – Sprawdź swój status

Sprawdź, czy jesteś uznanym uchodźcą, czy korzystasz z ochrony uzupełniającej lub tymczasowej, czy też jesteś osobą ubiegającą się o azyl. Prawo do pracy mają wyłącznie osoby ubiegające się o azyl posiadające **czerwoną kartę**.

Lista urzędów ds. cudzoziemców (Oficinas de Extranjería):

<https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/oficinas-de-extranjeria/>

Krok 2 – Przygotuj dokumenty

Zbierz swoją kartę TIE (lub czerwoną kartę), paszport lub dokument podróży oraz wszelkie inne dokumenty tożsamości. Dokumenty te potwierdzają Twoją tożsamość oraz uprawnienia do pracy.

Krok 3 – Sprawdź daty ważności

Tvoja karta TIE lub czerwona karta muszą być ważne. Jeśli termin ważności jakiegokolwiek dokumentu zbliża się ku końcowi, zacznij proces odnowienia z wyprzedzeniem.

Informacje dotyczące przedłużenia:

<https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Krok 4 – Uzyskaj numer ubezpieczenia społecznego

Każda osoba pracująca w Hiszpanii musi posiadać **numer ubezpieczenia społecznego (Número de la Seguridad Social)**. Można o niego wnioskować online lub w urzędzie ubezpieczeń społecznych.

Wskazówki:

<https://www.seg-social.es/>

Krok 5 – Zrób kopie swoich dokumentów

Zachowaj cyfrowe lub papierowe kopie dokumentów tożsamości oraz zezwolenia na pracę. Pracodawcy często o nie proszą.

Krok 6 – Przedstaw dokumenty pracodawcy

Pokaż swoją kartę TIE lub czerwoną kartę oraz dowód tożsamości. Uchodźcy, osoby objęte ochroną uzupełniającą lub tymczasową oraz osoby ubiegające się o azyl posiadające czerwoną kartę nie potrzebują osobnego zezwolenia na pracę.

Krok 7 – Pracodawca dokonuje rejestracji

Przed rozpoczęciem pracy pracodawca musi zarejestrować Cię w systemie ubezpieczeń społecznych i wystawić umowę. Ten krok leży w gestii pracodawcy.

Krok 8 – Rozpocznij pracę

| Utrzymanie ważności statusu

Twoje prawo do pracy w Hiszpanii zależy całkowicie od ważności dokumentów imigracyjnych i ochronnych. Jeśli wygaśnie Twoja karta TIE, czerwona karta lub karta tymczasowej ochrony, Twoje zezwolenie na pracę może zostać zawieszone do czasu rozpatrzenia wniosku o przedłużenie. Ponieważ terminy przedłużenia mogą zająć trochę czasu, ważne jest, aby regularnie sprawdzać swoje dokumenty, planować z wyprzedzeniem i wiedzieć, co musisz zrobić, aby zachować swój status.

Sprawdź daty ważności z dużym wyprzedzeniem

Sprawdź datę ważności wydrukowaną na karcie TIE, czerwonej karcie lub karcie tymczasowej ochrony. Wiele kart jest wydawanych na krótki okres, zwłaszcza dla osób ubiegających się o azyl. Najlepiej sprawdzać te daty co miesiąc i wcześniej rozpocząć proces przedłużenia.

Opóźnienia w przedłużeniu ważności karty mogą prowadzić do przerw w zatrudnieniu, ponieważ pracodawcy nie mogą utrzymać umowy o pracę, jeśli dokumenty są nieaktualne. Informacje na temat przedłużania ważności dokumentów ochronnych:

<https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/documentacion/>

Zasady przedłużania ważności dla uchodźców, osób objętych ochroną uzupełniającą i osób objętych ochroną tymczasową

Jeśli przyznano Ci status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub ochronę tymczasową, Twoja karta TIE będzie musiała zostać odnowiona po każdym wygaśnięciu. Proces odnowienia potwierdza, że Twoja ochrona trwa nadal i zapewnia, że Twoje zezwolenie na pracę pozostaje aktywne.

Chociaż status ochrony zazwyczaj pozostaje ważny w trakcie przedłużania, wniosek należy złożyć przed wygaśnięciem karty. Pracodawcy mogą poprosić o dowód złożenia wniosku o przedłużenie, jeśli fizyczna karta nie została jeszcze wydana.

Zasady przedłużania ważności dla osób ubiegających się o azyl (posiadaczy czerwonych kart)

Osoby ubiegające się o azyl posiadające czerwoną kartę muszą ją odnawiać co sześć miesięcy w trakcie rozpatrywania ich wniosku o azyl. Jeśli nie odnowisz jej w terminie, Twoje prawo do pracy może zostać zawieszone do czasu rozpatrzenia wniosku o odnowienie.

Podczas każdego przedłużenia władze mogą poprosić o aktualne informacje lub dowód, że procedura azylowa nadal trwa. Często otrzymuje się tymczasowe potwierdzenie przedłużenia, które należy zachować do momentu wydania nowej karty.

Co zrobić w przypadku zgubienia, kradzieży lub uszkodzenia dokumentów

W przypadku zgubienia lub kradzieży karty TIE lub czerwonej karty należy zgłosić to na policji i jak najszybciej złożyć wniosek o wydanie duplikatu.

Wniosek o wydanie duplikatu potwierdza, że przebywasz w Hiszpanii legalnie, i zapobiega trudnościom, jeśli pracodawca będzie musiał zweryfikować Twoją tożsamość lub zezwolenie na pracę. W oczekiwaniu na duplikat władze mogą wydać tymczasowy dokument potwierdzający Twój status. Wskazówki dotyczące ubiegania się o duplikat karty:

https://www.policia.es/es/extranjeria_tie.php

Zachowaj kopie cyfrowe i papierowe na wypadek sytuacji awaryjnych

Warto przechowywać wyraźne zdjęcia lub zeskanowane kopie karty TIE, czerwonej karty i paszportu w bezpiecznym miejscu w telefonie lub skrzynce e-mailowej. Kopie te nie zastępują oryginalnej karty, ale mogą być przydatne podczas zgłaszania utraty, umawiania się na wizytę w celu przedłużenia ważności karty lub wyjaśniania swojej sytuacji pracodawcy.

Zaktualizuj adres w przypadku przeprowadzki

Jeśli zmienisz adres, może być konieczne poinformowanie o tym odpowiednich organów. Wiele powiadomień dotyczących przedłużenia ważności, terminów spotkań lub decyzji jest wysyłanych pocztą. Aktualizacja adresu pomaga zapewnić, że nie przegapisz ważnych pism związanych z Twoim statusem prawnym lub zawodowym.

Jeśli napotkasz opóźnienia, szukaj pomocy jak najwcześniej

Jeśli nie możesz znaleźć terminu spotkania lub nie masz pewności, jak odnowić swoje dokumenty, pomoc mogą zaoferować różne organizacje, w tym UNHCR Hiszpania, CEAR i Hiszpański Czerwony Krzyż. Mogą one przeprowadzić Cię przez proces odnowienia dokumentów i wesprzeć Cię, jeśli opóźnienia mają wpływ na Twoją sytuację zawodową.

| Co zrobić w przypadku zmiany pracy

Zmiana pracy w Hiszpanii jest prosta dla osób posiadających status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, ochronę tymczasową oraz dla większości osób ubiegających się o azyl. Twoje prawo do pracy jest związane z Twoim statusem prawnym, a nie z konkretnym pracodawcą, więc możesz swobodnie zmienić pracę, kiedy tylko zechcesz. Najważniejsze jest, aby Twoje dokumenty pozostały ważne, a nowy pracodawca dopełnił wymaganych formalności.

Osoby posiadające status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Jeśli posiadasz status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, możesz swobodnie zmieniać pracodawców. Twój TIE pełni funkcję zarówno pozwolenia na pobyt, jak i zezwolenia na pracę, więc nie musisz ubiegać się o nowe zezwolenie przy podejmowaniu innej pracy. Twoim jedynym obowiązkiem jest okazanie nowemu pracodawcy ważnego TIE oraz dokumentów tożsamości.

Osoby objęte ochroną tymczasową

Jeśli korzystasz z ochrony tymczasowej, również masz pełną swobodę zmiany pracy. Twój TIE dotyczący ochrony tymczasowej uprawnia Cię do pracy u dowolnego pracodawcy w Hiszpanii. Rozpoczynając nową pracę, prześlij nowemu pracodawcy swój TIE oraz numer ubezpieczenia społecznego. Pracodawca dokona wymaganej rejestracji w systemie ubezpieczeń społecznych.

Osoby ubiegające się o azyl posiadające czerwoną kartę

Jeśli posiadasz **czerwoną kartę**, możesz zmieniać pracodawców, o ile karta zawiera zezwolenie na pracę i jest nadal ważna. Nie musisz ubiegać się o nowe zezwolenie. Pracodawcy będą jednak sprawdzać datę ważności karty, dlatego należy ją przedłużyć na czas, aby uniknąć przerwy w zatrudnieniu.

Osoby ubiegające się o azyl posiadające biały dokument

Jeśli posiadasz wyłącznie **biały dokument wniosku o azyl**, nie możesz jeszcze pracować i w związku z tym nie możesz podjąć zatrudnienia, dopóki nie otrzymasz czerwonej karty po upływie sześciu miesięcy.

Co musi zrobić Twój nowy pracodawca

Kiedy zmieniasz pracę, Twój nowy pracodawca jest odpowiedzialny za:

- sprawdzenie Twojego TIE lub czerwonej karty
- zweryfikowanie Twojego dokumentu tożsamości
- zgłoszenie Twojego zatrudnienia do ubezpieczenia społecznego

- wystawienie ważnej umowy o pracę

Osoby objęte ochroną lub posiadacze czerwonej karty nie muszą składać wniosku imigracyjnego ani ubiegać się o pozwolenie na pracę.

Jeśli często zmieniasz pracę

Częste zmiany pracy są dozwolone. Za każdym razem, gdy podejmujesz nową pracę, pracodawca musi dokonać nowej rejestracji w systemie ubezpieczeń społecznych. Proces ten jest prosty i nie ma wpływu na Twój status prawny ani prawo do pracy.

Aktualizowanie danych

Jeśli zmienisz adres w związku z przeprowadzką do nowego miejsca pracy, może być konieczna aktualizacja danych w urzędach. Dzięki temu Urząd ds. Imigracji () będzie miał pewność, że otrzymasz korespondencję dotyczącą przedłużenia zezwoleń, terminów spotkań lub decyzji.

Jeśli napotkasz problemy przy zmianie pracy

Jeśli pracodawca ma wątpliwości co do zatrudnienia osoby objętej ochroną, możesz skierować go do oficjalnych wytycznych Ministerstwa Integracji, Ubezpieczeń Społecznych i Migracji: <https://www.mites.gob.es/>

Możesz również poprosić o wsparcie organizacje takie jak UNHCR Hiszpania, CEAR lub Hiszpański Czerwony Krzyż.

| Typowe sytuacje i sposoby radzenia sobie z nimi

Wiele osób objętych ochroną w Hiszpanii napotyka podobne pytania lub wyzwania przy rozpoczynaniu pracy. Poniższe sytuacje wyjaśniają, z czym możesz się spotkać i jak szybko i bezpiecznie rozwiązać problemy.

Jeśli pracodawca poprosi Cię o pozwolenie na pracę

Osoby posiadające status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, ochronę tymczasową oraz osoby ubiegające się o azyl posiadające czerwoną kartę nie potrzebują oddzielnego zezwolenia na pracę. Jeśli pracodawca omyłkowo poprosi o takie zezwolenie, możesz wyjaśnić, że Twoja **karta TIE** lub **czerwona karta** już uprawnia Cię do pracy. Sama karta jest równoważna zezwoleniu na pracę. Możesz również skierować pracodawców do oficjalnych informacji Ministerstwa Integracji i Migracji: <https://www.mites.gob.es/>

Jeśli pracodawca nie ma pewności, czy może Cię zatrudnić

Niektórzy pracodawcy nie znają zasad dotyczących zatrudniania uchodźców lub osób ubiegających się o azyl. Jeśli nie są pewni, możesz pokazać im:

- swoją kartę TIE lub czerwoną kartę
- paszport lub dokument podróży
- swój numer ubezpieczenia społecznego
- oficjalne wytyczne dotyczące zezwoleń na pracę

Jeśli nadal mają pytania, mogą skontaktować się z lokalnym urzędem pracy (SEPE) lub **Oficina de Extranjería** w celu uzyskania potwierdzenia.

Jeśli Twoje dokumenty stracą ważność w trakcie zatrudnienia

Jeśli wygaśnie Twój TIE lub czerwona karta, pracodawca może tymczasowo zawiesić umowę do czasu przedstawienia odnowionej karty lub potwierdzenia przedłużenia. Aby uniknąć zakłóceń, zawsze rozpoczynaj proces przedłużenia z wyprzedzeniem. Jeśli otrzymasz tymczasowe potwierdzenie przedłużenia, pokaż je pracodawcy jako dowód, że Twój status pozostaje ważny.

Jeśli przeprowadzasz się do innego miasta lub regionu

Jeśli przeprowadzasz się w obrębie Hiszpanii, Twoje prawo do pracy nie ulega zmianie. Twój TIE lub czerwona karta pozostają ważne na terenie całego kraju. Być może jednak będziesz musiał zaktualizować swój adres w urzędach, aby otrzymywać wezwania na spotkania lub instrukcje dotyczące przedłużenia. Wskazówki dotyczące aktualizacji adresu:

https://www.policia.es/es/extranjeria_domicilio.php

Jeśli pracodawca nie rejestruje Cię w systemie ubezpieczeń społecznych

Rejestracja w systemie ubezpieczeń społecznych jest niezbędna. Bez niej możesz stracić dostęp do opieki zdrowotnej, ubezpieczenia wypadkowego i innych zabezpieczeń pracowniczych. Jeśli podejrzewasz, że nie jesteś zarejestrowany, możesz sprawdzić swój status na stronie internetowej ubezpieczeń społecznych lub odwiedzając biuro ubezpieczeń społecznych. Portal ubezpieczeń społecznych: <https://www.seg-social.es/>

Jeśli pracodawca odmawia zarejestrowania Ciebie, powinieneś zasięgnąć porady u zaufanych organizacji, takich jak CEAR lub Hiszpański Czerwony Krzyż.

Jeśli pracowałeś przed uzyskaniem ochrony

Jeśli zacząłeś pracować przed uzyskaniem statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej, ochrony tymczasowej lub czerwonej karty, może być konieczne poinformowanie pracodawcy o nowych dokumentach. Dzięki temu będzie on dysponował prawidłowymi informacjami i będzie mógł przestrzegać prawa.

Jeśli stracisz pracę

Utrata pracy nie ma wpływu na Twój status ochronny ani prawo do pracy. Twoje dokumenty pozostają ważne. Możesz od razu ubiegać się o inną pracę. Możesz również skorzystać z publicznych usług zatrudnienia i wsparcia w poszukiwaniu pracy za pośrednictwem SEPE: <https://www.sepe.es/>

Jeśli doświadczasz dyskryminacji lub niesprawiedliwego traktowania

Wszyscy pracownicy w Hispanii, w tym uchodźcy i osoby objęte ochroną, są chronieni przez hiszpańskie prawo pracy. Jeśli spotkasz się z dyskryminacją, nieotrzymaniem wynagrodzenia lub niebezpiecznymi warunkami pracy, możesz skontaktować się z:

- UGT-FICA: <https://www.ugt.es/ugt-fica>
- CCOO Hábitat: <https://habitat.ccoo.es/>
- Inspektorat Pracy: <https://www.mites.gob.es/itss/index.html>

- **Infolinia ds. przeciwdziałania rasizmowi i dyskryminacji: 021**
Bezpłatna ogólnokrajowa infolinia dla osób, które doświadczyły lub były świadkami **dyskryminacji rasowej lub etnicznej albo przestępstw z nienawiści na tle rasowym**.

Organizacje te mogą wyjaśnić Ci Twoje prawa i pomóc w bezpiecznym rozwiązaniu problemów.

| Gdzie uzyskać pomoc lub więcej informacji

Hiszpania posiada rozbudowaną sieć organizacji i służb publicznych, które zapewniają bezpłatne informacje, porady prawne i praktyczne wsparcie dla uchodźców, osób objętych ochroną uzupełniającą, posiadaczy ochrony tymczasowej oraz osób ubiegających się o azyl. Organizacje te mogą pomóc w zrozumieniu dokumentów, potwierdzeniu prawa do pracy, pomocy w przedłużaniu dokumentów oraz udzielić wskazówek w przypadku trudności w miejscu pracy.

UNHCR Hiszpania (Acnur)

UNHCR udziela wskazówek dotyczących procedur azylowych, praw pracowniczych, dokumentów i dostępu do usług. Na ich stronie internetowej znajdują się informacje w kilku językach, a także dane kontaktowe umożliwiające uzyskanie spersonalizowanego wsparcia.

Strona internetowa: <https://help.unhcr.org/spain/en/>

Ministerstwo Integracji, Zabezpieczenia Społecznego i Migracji

Ministerstwo to nadzoruje kwestie związane z ochroną międzynarodową, ochroną tymczasową i dostępem do rynku pracy. Na stronie internetowej ministerstwa można znaleźć oficjalne przepisy, aktualności i instrukcje dla osób objętych ochroną. Strona internetowa: <https://www.inclusion.gob.es/>

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Odpowiada za procedury azylowe i dokumenty, takie jak biały dokument, czerwona karta i TIE dla osób objętych ochroną. Publikuje szczegółowe wyjaśnienia dotyczące terminów spotkań, przedłużeń i wymaganych dokumentów. Strona internetowa: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/proteccion-internacional/>

Hiszpańska Publiczna Służba Zatrudnienia (SEPE)

SEPE udostępnia oferty pracy, możliwości szkoleniowe oraz wsparcie dla osób poszukujących pracy. Służba ta może doradzać pracodawcom i pracownikom w zakresie procedur rekrutacyjnych oraz praw pracowniczych. Strona internetowa: <https://www.sepe.es/>

CCOO del Hábitat

CCOO del Hábitat to związek zawodowy wspierający pracowników sektora budowlanego, mieszkaniowego, sprzątanego i branż pokrewnych. Udziela porad dotyczących praw pracowniczych, warunków pracy, szkoleń i uznawania kwalifikacji, w tym wsparcia dla pracowników migrujących i uchodźców. Pomoc jest dostępna w kilku językach, a także można poprosić o spersonalizowane wsparcie.

Adres: Calle de Albasanz, 3 (Bajo), 28037 Madryt

Strona internetowa: <https://habitat.ccoo.es/>

E-mail: estatal@habitat.ccoo.es

Języki: angielski, francuski, hiszpański

Osoba kontaktowa: Ángeles Romero

Telefon: +34 915 40 92 33

UGT FICA

UGT FICA to federacja przemysłowa związku zawodowego UGT, obejmująca przemysł, budownictwo i rolnictwo. Oferuje informacje i wsparcie w zakresie praw pracowniczych, reprezentacji związkowej, możliwości szkoleniowych oraz integracji na rynku pracy dla migrantów i uchodźców.

Adres: Avenida de América, 25 (5. piętro), 28002 Madryt

Strona internetowa: <http://www.ugt-fica.org>

E-mail: internacional@fica.ugt.org

Języki: hiszpański, francuski, angielski

Osoby kontaktowe: Gracia de Juana / Juan Carlos Barrero

Telefon: +34 915 89 75 07

E-mail: internacional@fica.ugt.org

CEAR – Hiszpańska Komisja Pomocy Uchodźcom

CEAR oferuje porady prawne, wsparcie w sprawach azylowych, doradztwo zawodowe oraz usługi socjalne dla osób objętych ochroną międzynarodową. Posiada biura w całej Hiszpanii. Strona internetowa: <https://www.cear.es/>

Hiszpański Czerwony Krzyż (Cruz Roja)

Czerwony Krzyż zapewnia wsparcie w zakresie dokumentacji, szkoleń zawodowych, integracji społecznej i pomocy w sytuacjach kryzysowych. Pomaga również osobom w zrozumieniu ich praw pracowniczych i uzyskaniu dostępu do lokalnych usług. Strona internetowa: <https://www.cruzroja.es/>

Lokalne organizacje pozarządowe i ośrodki wsparcia dla migrantów

W wielu miastach i regionach działają organizacje, które pomagają w zakresie porad prawnych, poszukiwania pracy i odnawiania dokumentów. Należą do nich lokalne ośrodki dla migrantów, służby socjalne i organizacje społeczne. Urząd gminy (ayuntamiento) może udzielić informacji na temat usług dostępnych w danym regionie.

Inspekcja Pracy (Inspección de Trabajo y Seguridad Social)

Jeśli napotkasz problemy w miejscu pracy, takie jak dyskryminacja, niezapłacone wynagrodzenie lub niebezpieczne warunki pracy, Inspektorat Pracy może udzielić wskazówek i przyjąć skargę. Strona internetowa: <https://www.mites.gob.es/itss/index.html>

Urzędy ds. cudzoziemców

Urzędy ds. cudzoziemców udzielają oficjalnych informacji na temat statusu imigracyjnego, przedłużania dokumentów, zezwoleń na pracę i dokumentacji. Lista wszystkich urzędów: <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/oficinas-de-extranjeria/>

| Często zadawane pytania

Oto niektóre z najczęściej zadawanych pytań przez uchodźców, osoby objęte ochroną i osoby ubiegające się o azyl, które chcą pracować w Hiszpanii.

1. Czy potrzebuję pozwolenia na pracę, jeśli posiadam status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą?

Nie. Jeśli posiadasz status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, Twój TIE obejmuje już prawo do pracy. Nie jest potrzebne oddzielne zezwolenie na pracę.

2. Czy mogę pracować, mając ochronę tymczasową?

Tak. Ochrona tymczasowa zapewnia natychmiastowy dostęp do rynku pracy. Potwierdza to Twój TIE dotyczący ochrony tymczasowej i nie jest wymagane żadne dodatkowe zezwolenie.

3. Kiedy osoby ubiegające się o azyl mogą podjąć pracę?

Osoby ubiegające się o azyl mogą pracować po upływie **sześciu miesięcy**, po otrzymaniu **czerwonej karty**. Biały dokument azylowy nie uprawnia do pracy.

4. Czy mogę swobodnie zmieniać pracodawców?

Tak. Osoby posiadające status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, ochronę tymczasową oraz osoby ubiegające się o azyl posiadające czerwoną kartę mogą w dowolnym momencie zmieniać pracodawców. Wystarczy okazać nowemu pracodawcy ważne dokumenty.

5. Czy potrzebuję nowego zezwolenia, jeśli zmienię pracę?

Nie. Twoje prawo do pracy nie zależy od konkretnego pracodawcy. Wystarczy Twoja karta TIE lub czerwona karta.

6. Co się stanie, jeśli moje dokumenty stracą ważność?

Jeśli Twoja karta TIE lub czerwona karta straci ważność, Twoje prawo do pracy może zostać zawieszone do czasu jej odnowienia. Rozpocznij proces odnowienia z wyprzedzeniem, aby uniknąć problemów.

7. Co mam zrobić, jeśli zgubię kartę?

Musisz zgłosić utratę lub kradzież na policji i poprosić o wydanie duplikatu karty. Możesz otrzymać tymczasowy dokument potwierdzający Twój status.

8. Czy mogę pracować w niepełnym wymiarze godzin, w pełnym wymiarze godzin lub wykonywać dowolny rodzaj pracy?

Tak. Możesz pracować w niepełnym lub pełnym wymiarze godzin oraz w dowolnej branży, o ile spełniasz wymagania związane z danym stanowiskiem.

9. Czy potrzebuję numeru ubezpieczenia społecznego?

Tak. Wszyscy pracownicy w Hiszpanii muszą posiadać **numer ubezpieczenia społecznego (Número de la Seguridad Social)**. Możesz złożyć wniosek online lub w urzędzie ubezpieczeń społecznych.

10. Czy będę mieć dostęp do opieki zdrowotnej, jeśli będę pracować?

Tak. Po zarejestrowaniu Cię przez pracodawcę w systemie ubezpieczeń społecznych uzyskasz dostęp do opieki zdrowotnej i innych praw związanych z zatrudnieniem.

11. Co zrobić, jeśli mój pracodawca nie jest pewien, czy mnie zatrudnić?

Możesz pokazać swoje dokumenty i skierować go do oficjalnych wytycznych Ministerstwa Integracji, Ubezpieczeń Społecznych i Migracji: <https://www.inclusion.gob.es/>

12. Czy mogę szukać pracy, czekając na przedłużenie?

Tak, ale musisz przedstawić dowód, że złożyłeś wniosek o przedłużenie. Niektórzy pracodawcy mogą poprosić o potwierdzenie złożenia wniosku.

| Praktyczna lista kontrolna dla uchodźców przygotowujących się do podjęcia pracy

Ta lista kontrolna zawiera podsumowanie kluczowych kroków, które pomogą Ci przygotować się do legalnego zatrudnienia w Hiszpanii. Można z niej skorzystać przed złożeniem podania o pracę lub przy rozpoczynaniu nowej pracy.

✓ Potwierdź swój status prawny

Sprawdź, czy jesteś uznanym uchodźcą, czy masz ochronę uzupełniającą, ochronę tymczasową, czy jesteś osobą ubiegającą się o azyl z czerwoną kartą. Tylko czerwona karta daje osobom ubiegającym się o azyl prawo do pracy.

✓ Sprawdź, czy Twoje dokumenty są ważne

Sprawdź datę ważności swojego TIE lub czerwonej karty. Rozpocznij proces przedłużenia z wyprzedzeniem, aby uniknąć przerw w prawie do pracy.

✓ Zbierz dokumenty tożsamości

Przygotuj paszport, dokument podróży lub dowód osobisty, jeśli jest akceptowany. Pracodawcy muszą zweryfikować Twoją tożsamość przed zatrudnieniem.

✓ Przygotuj dokumenty uprawniające do pracy

Upewnij się, że masz kartę TIE (dla osób objętych ochroną lub tymczasową ochroną) lub czerwoną kartę (dla osób ubiegających się o azyl z prawem do pracy). Zachowaj zarówno oryginał, jak i kopię.

✓ Złóż wniosek o numer ubezpieczenia społecznego

Jeśli jeszcze go nie masz, złóż wniosek o **numer ubezpieczenia społecznego (Número de la Seguridad Social)** online lub w urzędzie ubezpieczeń społecznych. Numer ten jest wymagany do podjęcia zatrudnienia.

✓ Zrób kopie wszystkich swoich dokumentów

Zachowaj kopie cyfrowe i papierowe paszportu, karty TIE lub czerwonej karty oraz wszelkich potwierdzeń przedłużenia ważności. Kopie te przydadzą się podczas ubiegania się o pracę lub w przypadku konieczności zastąpienia utraconych dokumentów.

✓ Zaktualizuj swój adres w przypadku przeprowadzki

Jeśli zmienisz adres, poinformuj o tym odpowiednie władze. Dzięki temu będziesz otrzymywać listy dotyczące przedłużenia ważności dokumentów lub terminów spotkań.

✓ Zapoznaj się z obowiązkami pracodawcy

Twój pracodawca musi zarejestrować Cię w systemie ubezpieczeń społecznych i wystawić zgodną z prawem umowę. Nie potrzebujesz osobnego pozwolenia na pracę.

✓ Dowiedz się, gdzie możesz uzyskać pomoc

Zachowaj przydatne linki i dane kontaktowe organizacji takich jak UNHCR Hiszpania, CEAR, Czerwony Krzyż Hiszpania i Oficinas de Extranjería. Mogą one pomóc w kwestiach związanych z dokumentami, przedłużeniami i problemami w miejscu pracy.

✓ Przygotuj się do składania podań o pracę

Przygotuj CV wraz z dokumentem tożsamości i zezwoleniem na pracę. Pracodawcy mogą poprosić o okazanie dokumentów przed zaproponowaniem umowy.